

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Zvýšení dopadu rozvojové politiky EU: Agenda pro změnu/Budoucí přístup k rozpočtové podpoře EU poskytované třetím zemím

COM(2011) 637 final a COM(2011) 638 final

(2012/C 229/26)

Zpravodajka: **paní LE NOUAIL MARLIÈRE**

Dne 30. října 2011 se Evropská komise v souladu s článkem 304 Smlouvy o fungování Evropské unie rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

Zvýšení dopadu rozvojové politiky EU: Agenda pro změnu/Budoucí přístup k rozpočtové podpoře EU poskytované třetím zemím

COM(2011) 637 final a COM(2011) 638 final.

Specializovaná sekce Vnější vztahy, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 30. dubna 2012.

Na 481. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 23. a 24. května 2012 (jednání dne 24. května 2012), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 146 hlasy pro, 60 hlasů bylo proti a 30 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a doporučení

Výbor s oběma návrhy souhlasí a podporuje je. Trvá však na tom, aby se oznámené cíle promítly do reality obyvatel, jimž je tato pomoc finálně určena, a za tímto účelem navrhuje:

1.1 Přidružit organizace občanské společnosti (jejichž součástí jsou mimo jiné – každá se svými vlastními specifiky – odborové organizace, družstva, nevládní organizace či organizace zaměstnavatelů) nejen k obecným směrům, ale do celého procesu výběru projektů, provádění a hodnocení výsledků, aby se tak podpořily a doplnily správní, diplomatické a právní postupy kontroly a hodnocení financování EU.

1.2 Přidružení sociálních partnerů a ostatních organizací občanské společnosti – namísto jejich pouhé konzultace – by umožnilo těžit z odborných znalostí založených na zkušenostech ze sociální, hospodářské a environmentální oblasti a z dobrovolné angažovanosti zapojených občanů a současně zlepšit kritéria reprezentativnosti a demokracie: otevřenost, rozšíření, transparentnost a nezávislost (cíl odpovědnosti).

1.3 Proto tam, kde hospodářské a sociální rady existují, představují cenný zdroj. Bez ohledu na překážky se EHSV spolu se svými nejrůznějšími partnery – organizacemi třetího sektoru, odbory, organizacemi zaměstnavatelů – vytrvale angažoval. Byl mluvčím evropské veřejné správy u delegací, s nimiž byl ve styku, jednak tedy fungoval jako most mezi institucemi a občanskými, sociálními a hospodářskými organizacemi, jednak za mnoha okolností doporučoval větší obezřetnost ze strany orgánů EU v oblasti lidských práv.

1.4 **Měla by se lépe zabezpečit rovnováha mezi způsoby konzultace organizací občanské společnosti** jak z evropských, tak z přijímajících zemí. Je nezbytné zamezit tomu, aby se evropská rozvojová politika zneužívala, přičemž je obzvláště třeba dohlížet na křížovou konzultaci nestátních aktérů. ⁽¹⁾

1.5 Pokud jde o koncentraci odvětví na celostátní úrovni, je třeba zohlednit agendu důstojné práce, která napomáhá udržitelnému růstu podporujícím začlenění. Sociální partnery je třeba přizvat od samého počátku politického dialogu, aby byla zaručena demokratická kontrola politik rozvoje, které přesahují rámec zapojení vlády.

1.6 Rozdílný přístup k různým zemím či skupinám zemí musí být založen na relevantních ukazatelích, jako je index lidského rozvoje OSN, a sloužit ke snižování chudoby. V každém případě by pro takzvané rozvíjející se ekonomiky měla být stanovena přechodná strategie.

1.7 Podpora kvalitní správy a lidských práv ze strany EU (pilíř agendy pro změnu) by měla být zaměřena na přístup k rozvoji založený na lidských právech, jehož rysy jsou: účast v politických postupech, demokratická kontrola a posílení práv oprávněných osob; systémy pro zaručení souladu mezi stavem lidských práv a mezinárodně schválenými závazky; soulad mezi politikami zaměřenými na lidská práva, pomoc a ekonomicky orientovanými politikami.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 211, 19.8.2008, s. 77–81 (zpravodaj: pan Preciado): Svoboda sdružování ve středomořských partnerských zemích a odstavec 3.13 tohoto stanoviska.

1.8 Výbor navrhuje, aby byla věnována zvláštní pozornost následujícím zlepšením, jejichž cílem je umožnit **účinnější přesun veřejné a soukromé pomoci**:

- vzhledem k tomu, že země, kde je pomoc nejpotřebnější, jsou často také zeměmi, kde bují nejhroší formy korupce, je třeba věnovat zvláštní pozornost protikorupčním opatřením a v případě plateb rozpočtové podpory by měli být konzultováni nestátní aktéři, sociální partneři, sdružení činná v oblasti lidských práv a evropské sítě a měli by být zapojeni do stanovování priorit, monitorování atd.;
- odvětvové tematiky by měly být těžištěm nové strategické definice cílů pomoci, z nichž Výbor jmenuje přednostně rozvojové cíle tisíciletí. Zvláštní pozornost je třeba věnovat sociální oblasti, vzdělávání včetně další odborné přípravy, zdraví, rozvoji nových informačních a komunikačních technologií a přístupu k nim, právům postižených, lidským právům a právu na práci, a všem právům týkajícím se žen v profesním a osobním životě a jejich zapojení do veřejného života;
- veřejná pomoc je i nadále zásadní a nutná pro rozvoj cílových zemí. Nicméně v zájmu lepší koordinace přímé pomoci členských států a EU by pomoc přicházející od nevládních organizací a ze soukromého sektoru měla být zohledněna v rámci procesu koordinace měla by se řídit stejnými zásadami v otázce souladu cílů a účetnictví;
- Výbor je nadále znepokojen tendencí ubývající oficiální rozvojové pomoci většiny členských států a zdůrazňuje, že je nutné zapojit občanskou společnost více do rozhodování o rozpočtové podpoře.

1.9 Výbor se domnívá, že **Komise by měla co nejvíce posílit přímé zapojení občanské společnosti evropských a přijímajících zemí** v perspektivě partnerství. Výsledkem by měl být pozitivní dopad na lidská práva, potírání korupce, snížení pravděpodobnosti toho, že pomoc bude neúčinná, a řešení sociálních problémů.

1.10 Členské státy by si měly uložit povinnost koordinovat svou pomoc na úrovni Unie. V kontextu silné hospodářské krize pro EU by evropská daňová poplatníci měli být lépe seznámeni s cíli pomoci, být o nich informováni, mít možnost se k těmto cílům vyjádřit a v zájmu lepší podpory těchto cílů mít k dispozici relevantní informace získané prostřednictvím školení určených široké veřejnosti a dobrovolným aktérům a profesionálům z organizací občanské společnosti.

1.11 EU by rovněž měla výrazně zlepšit účinnost své pomoci, k čemuž může využít posouzení dopadu dohod o hospodářském partnerství, o přidružení nebo o volném obchodu v oblastech hospodářství, průmyslu a zemědělství, a to před uzavřením těchto dohod a při jejich monitorování.

2. Úvod

2.1 V návaznosti na zelenou knihu *Rozvojová politika EU pro udržitelný rozvoj a růst podporující začlenění – Zvýšení dopadu rozvojové politiky EU* z 10. listopadu 2010 (COM(2010) 629 final) Komise předkládá oba návrhy k projednání.

2.2 EU čelí novým globálním problémům, cíl pro dosažení rozvojových cílů tisíciletí v roce 2015 se blíží a přípravy dalšího víceletého finančního rámce jsou v plném proudu, a proto hledá správnou kombinaci politik, nástrojů a zdrojů, jež jí umožní v kontextu udržitelného rozvoje účinně bojovat s chudobou. Komise navrhuje Agendu pro změnu, která v tomto boji posílí solidaritu Evropy s obyvatelstvem rozvojových zemí.

2.3 EU se již značně přičinila o snižování chudoby a zejména o podporu plnění rozvojových cílů tisíciletí. Mnoho oblastí světa je však nadále velice chudých. Jak mezitím ukázala hnutí obyvatel v severní Africe a na Středním východě, výrazný pokrok při plnění rozvojových cílů tisíciletí je zásadní. Podle Evropské komise musí rozvojová politika EU přihlížet k rostoucím rozdílům mezi rozvojovými zeměmi. EU má rovněž možnost úžeji spolupracovat se soukromým sektorem, nadacemi, s organizacemi občanské společnosti a místními a regionálními orgány, jelikož jejich role v rozvoji je stěžejní. EU a členské státy musí hovořit a jednat jednotně v zájmu dosažení lepších výsledků a zlepšení viditelnosti EU.

2.4 Vzhledem k období, jímž v současnosti procházejí hospodářství a rozpočty, je zásadně důležité zajistit, aby byla pomoc vynaložena účinně, přinášela co nejlepší výsledky a mobilizovala další prostředky pro financování rozvoje.

2.5 Rámec rozvojové spolupráce EU budou nadále tvořit rozvojové strategie partnerských zemí v souladu se zásadami odpovědnosti a partnerství. EU usiluje o větší vzájemnou angažovanost s partnerskými zeměmi, zejména o vzájemnou odpovědnost za výsledky. Dialog na úrovni jednotlivých zemí v rámci koordinovaného rámce dárců musí určit, kde přesně a jak EU zasáhne. Dále bude v rámci tohoto mnohostranného systému zvýšena účinnost spolupráce.

2.6 Komise rovněž 7. prosince 2011 přijala *návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci* ⁽²⁾, jež formalizuje hlavní směry navržené v zelené knize a dvě sdělení, jež jsou předmětem tohoto stanoviska.

⁽²⁾ COM(2011) 840 final z 7.12.2011, SEC (2011) 1469 a 1470.

3. Obecné připomínky

3.1 Výbor připomíná, že v předchozích stanoviscích vznesl řadu připomínek, které zůstávají nadále platné. Jde především o následující stanoviska:

— „*Finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci (DCI) Evropské unie*“⁽³⁾

— „*Evropský nástroj pro demokracii a lidská práva*“⁽⁴⁾, v němž požadoval, aby „instituce začaly uvažovat o úloze občanské společnosti v zahraniční politice Unie související s lidskými právy a o možnosti přímějšího zahrnutí občanské společnosti do určení a provádění takové politiky. Konzultace s organizovanou občanskou společností musí proběhnout ještě před vypracováním jakéhokoli návrhu strategie, včetně konkrétních strategických dokumentů pro jednotlivé třetí země ...“.

3.2 Výbor velmi propaguje podporu cílů lidských práv, zejména v oblasti lidských práv při práci, rovnosti mezi ženami a muži, ochrany a podpory práv dítěte, včetně požadavku na odstranění dětské práce a neformální práce bez sociální ochrany (důstojná práce a úmluvy Mezinárodní organizace práce).

3.3 Přestože plnění prvního cíle tisíciletí (odstranit extrémní chudobu) Komise podporuje, Výbor konstatuje, že ostatním cílům se zatím věnuje příliš nízká pozornost, třebaže by to umožnilo jejich dosažení navzájem. Například splnění cíle 7, zajistit trvalou udržitelnost životního prostředí, by přispělo ke snížení chudoby.

3.4 Výbor zdůrazňuje, že v rozvojové spolupráci je zapotřebí vyčlenit specifické finanční zdroje na genderové otázky (rozvojový cíl tisíciletí 3). Především lituje nedostatku informací a údajů a chybějícího systematického monitorování, následkem čehož je velmi obtížné pozorovat jakýkoli pozitivní či negativní dopad na genderovou rovnost. To pak značně zužuje prostor pro informovanou tvorbu politik a formulování vhodných strategií a kroků ke zmírnění nerovností. Aby začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do všech politik mohlo být účinné, musí být funkční a podpořené předvídatelným financováním a příspěvků, v opačném případě je zde riziko, že tato problematika bude ponechána stranou ve prospěch jiných, zdánlivě naléhavějších otázek.⁽⁵⁾

⁽³⁾ Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci (DCI) Evropské unie: úloha organizované občanské společnosti a sociálních partnerů. Úř. věst. C 44, 11.2.2011 (zpravodaj: pan Iuliano).

⁽⁴⁾ Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Evropský nástroj pro demokracii a lidská práva (EIDHR). Úř. věst. C 182, 4.8.2009 (zpravodaj: pan Iuliano).

⁽⁵⁾ Zpráva výboru EP pro práva žen k víceletému rámci 2014–2020 – Posouzení náležitosti kritéria genderu ve vnější činnosti EU (*Report of the Parliamentary Committee on Women's Rights on the Multiannual Framework 2014 Assessing Gender relevance of EU External Actions*).

3.5 Co se týče decentralizace a důvěry vkládané v zástupce EU, EHSV se prostřednictvím svých kontaktních a monitorovacích skupin a účastí na „kulatých stolech“ EU (např. s Indií, Brazílií, AKT) a v procesech zaměřených na oblast Středomoří a Východní sousedství setkal při každém plnění svých úkolů s evropskými delegacemi. Výbor konstatuje, že evropské delegace by měly rozšířit svou podporu na evropské nevládní organizace působící v terénu, čímž by se zvýšila čitelnost evropské podpory.

3.6 EHSV podporuje cíle návrhů, avšak má určité návrhy k nástroji „rozpočtové podpory“, protože se mu u široké veřejnosti nedostává podpory. Při tvorbě a monitorování programů by měla být více zohledněna doporučení organizací občanské společnosti, sociálních partnerů a dalších stran: volání po demokracii, transparentnosti a sledovatelnosti s cílem skoncovat s plýtváním, korupcí, daňovými úniky, zneužíváním moci a politického postavení, policejních či vojenských sil atd.⁽⁶⁾

3.7 Zprvce hodnocení musí být dotaženo až do konce, nechceme-li za osm let (finanční výhled 2014–2020) znovu dospět ke konstatování, že Komise sice dobře posoudila, že výsledky jsou tristní, a snažila se situaci napravit a zohlednila přitom úkoly uložené novou Smlouvou, ale vlastně nadále činila totéž: prováděla následné konzultace, zintenzívnila příliš podrobně stanovený dohled, aniž by posílila lidské prostředky či ověřila relevanci kontrolovaných cílů, organizovaných sítí či jednotlivců. Podpora by měla být přednostně určena nejzranitelnějším společenským skupinám s obtížným přístupem včetně těch, jež žijí ve venkovských a nejvzdálenějších oblastech.

3.8 Z druhé se klade důraz na zdánlivou účinnost na úkor udržitelné lidské investice tím, že jsou podporováni ti největší hospodářští aktéři na obou stranách pomoci (dárci/příjemci).

3.9 A konečně, při vyhodnocování cílů pomoci by měla mít Komise jasno v tom (a jasně to uvést), do jaké míry je její program pomoci v souladu s cíli jejich dohod o hospodářském partnerství (EPA) a dohod o volném obchodu (FTA), a nakolik se od nich liší. Nedostatečné vyjasnění této otázky vede nejen ke zmatkům a nepochopení, ale může vést i k absenci uznání toho, že až doposud veřejná rozvojová pomoc nedostatečně stimulovala k plnění cílů tisíciletí z důvodu nedostatečného souladu mezi cíli pomoci a zbývajícími oblastmi vnější, zejména obchodní politiky EU.

⁽⁶⁾ Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Regionální integrace pro rozvoj zemí AKT. Úř. věst. C 317, 23.12.2009, s. 126–131 (zpravodaj: pan Dantin, spoluzpravodaj: pan Jahier).

3.10 EU by mohla lépe a více stimulovat rozvoj růstu podporujícího začlenění, jenž by byl zaměřen na přechod k „zelené“ ekonomice a byl soustředěn na lidský rozvoj, sdílení a přenos potřebných znalostí a technologií, zlepšit účinnost své pomoci, k čemuž může využít posouzení dopadu dohod, jež uzavírá v oblasti hospodářství, a zajistit výkonnost *evropského nástroje pro demokracii a lidská práva* (7).

3.11 Připomeňme, že cíl Pařížské deklarace 0,7 % HND členských států zůstává cílem co do objemu, ale řada členských států se již před finanční krizí v roce 2008 obrnila sloganem „méně pomoci, zato kvalitnější“ (Monterrey 2002, Johannesburg 2002). Všechny členské státy EU přispívají do evropských či mezinárodních programů pomoci, avšak postupem času byly velké části společnosti vyloučeny z proklamovaných přínosů, ať již hospodářských či environmentálních. Je tedy nezbytné obnovit důvěru v oblasti pomoci stejně jako v hospodářské sféře mezi občanskou společností a jejími politickými a hospodářskými vedoucími činiteli, a to jak na severu, tak na jihu.

3.12 Aby byla realizována koordinovaná a účinná pomoc, členské státy a Evropská komise se musí snažit o konvergenci cílů. Evropské instituce jsou vůči zvláštním zájmům jednotlivých přispívajících členských států příliš diskrétní. Vlády přijímajících zemí tak mohly těžit z často protichůdných hospodářských zájmů členských států EU a využít rivalitu nebo soutěž mezi různými druhy financování pomoci a mezi kontinenty (např. EU, G20, OECD).

3.13 Je důležité přijmout opatření na podporu demokratického procesu. Vždy by se mělo usilovat o vyváženost mezi konzultacemi sociálních partnerů a konzultacemi ostatních organizací občanské společnosti, aby se vyvolaly pozitivní ohlasy a dosáhlo se tematických cílů.

3.14 Nemůžeme uvažovat, jako kdyby sama EU nepocítovala sociální následky finanční krize, jež se rozšířila na hospodářství, pak na rozpočet a na oblast sociální a politickou. EU musí prostřednictvím své pomoci a rozvojové spolupráce podněcovat snížení spotřeby surovin, usnadnit přenosy technologií, podporovat zpracovatelský průmysl v zemích, jež jsou čistými vývozcí přírodních zdrojů, aby snížila svou ekologickou stopu a zároveň přispěla ke snížení důsledků změny klimatu.

Podnikatelské prostředí, regionální integrace a světové trhy

3.15 V této souvislosti výsledky konference v Busanu neukázaly, že by EU uplatňovala konkrétní či pevně přesvědčení co

do podpory přenosu technologií, zlepšení podmínek bydlení v reakci na změnu klimatu a posílení veřejných služeb. Je třeba si přiznat, že snahy EU jsou znehodnocovány hojným soukromým financováním a sponzorstvím souvisejícím s mezinárodními či nadnárodními hospodářskými zájmy (což je znamení silné angažovanosti soukromého sektoru při rozvoji), přestože její podíl a její veřejné příspěvky stále tvoří přibližně polovinu oficiální rozvojové pomoci.

3.16 Na mezinárodní úrovni poskytují některé velké podniky (operující zejména v odvětví infrastruktury, stavebnictví, vodohospodářství, zemědělsko-potravinářském odvětví, v odvětví energetiky atd.) předběžné studie proveditelnosti vládám přijímajícím pomoc sloužící k tomu, aby přesvědčily budoucí potenciální investory, a těží z povinnosti přijímajících států dodržovat základní práva a aktivně je prosazovat tak, že navrhnou realizaci velkých projektů. Stalo se však, že získané prostředky pomoci byly členy místních či celostátních správních orgánů umístěny na finanční trhy, aniž by vždy přispěly k realizaci projektů, na něž byly původně určeny, a byly přesměrovány do evropských finančních center, „do bezpečí“ na soukromé účty.

3.17 Výbor rovněž souhlasí s cíli boje proti daňovým únikům a proti korupci, jež musí zahrnovat boj proti praní špinavých peněz pocházejících z trestné činnosti nebo z daňových úniků a využívání neformální či nucené práce nebo dětské práce. EU by touto cestou lépe dosáhla cíle zajištění souladu s ostatními dárci.

3.18 EU tedy musí pobízet členské státy ke zvýšení jejich příspěvku, avšak koordinovaným a integrovaným způsobem, dále konzultovat svou vlastní občanskou společnost ohledně relevantnosti svých cílů, aby mohla členské státy přesvědčit, že rozvojová pomoc není pouze záležitostí image a podílu na trzích, a podporovat a usnadňovat dialog mezi různými organizacemi občanské společnosti, sociálními partnery a členskými státy a se zapojením místních a regionálních orgánů, a to jak v EU, tak i mimo ni.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Poté, co se jim dostalo podpory od fóra v Akkře v září 2010, organizace občanské společnosti přijaly istanbulské zásady účinnosti rozvoje, jež jsou výsledkem dlouhého procesu konzultací vedených ve více než 70 zemích a odvětvích. Tyto zásady jsou základem mezinárodního rámce pro účinnost rozvoje, jenž byl přijat v červnu 2011 a určuje kritéria pro interpretaci a soulad postupů organizací občanské společnosti s istanbulskými zásadami, s přizpůsobením místním a odvětvovým podmínkám. V této souvislosti byl Výbor v rámci

(7) Viz poznámka č. 4.

strukturovaného dialogu Komisi požádán o průzkumné stanovisko⁽⁸⁾ s cílem definovat, jaké by mohlo být zapojení občanské společnosti do rozvojové politiky a do rozvojové spolupráce.

4.2 Výbor věnuje zvýšenou pozornost souvislostem s přípravou konference OSN o udržitelném rozvoji, která proběhne v Riu de Janeiro v červnu 2012.

4.3 Za tímto účelem připomíná závěry a doporučení obsažená ve stanovisku EHSV Rio+20: *na cestě k zelené ekonomice a lepší správě věcí veřejných – Příspěvek evropské organizované občanské společnosti*⁽⁹⁾ a obsah nedávného dodatkového stanoviska *Postoj EHSV k přípravě konference OSN o udržitelném rozvoji (RIO+20)*⁽¹⁰⁾.

4.4 U příležitosti konference OSN Rio+20 se odpovědní představitelé z celé planety musí zapojit do konkrétního akčního plánu, jenž by vedl k ověření plnění cílů tisíciletí, nastolení udržitelného rozvoje a vymýcení chudoby (cíl 1) v rámci možností planety.

4.5 EHSV zvláště zdůrazňuje, že vymýcení chudoby a zaručený přístup pro všechny k dostatečné výživě, pitné vodě a udržitelné energii musí být klíčovými prioritami programu konference RIO+20. Podpora místního zemědělství, které je ohleduplné k životnímu prostředí v rozvojových zemích, hraje zásadní úlohu v boji proti chudobě a při zlepšování zajišťování potravin a představuje hnací sílu pro rozvoj ekonomicky prosperujících venkovských oblastí.

4.6 Pokud jde o soukromý sektor, mělo by být podpořeno uznání sociálních partnerů (organizací zaměstnavatelů a pracovníků) a sociálního dialogu v mnoha partnerských zemích. Sociální dialog je klíčový pro zajištění rozsáhlého demokratického ztotožnění s cíli hospodářského, sociálního a environmentálního rozvoje, který doporučují Rozvojový program OSN a Program OSN pro životní prostředí (přechod na zelenou ekonomiku), jakož i respektování základních pracovních norem a podpory sociální spravedlnosti. Prostřednictvím sociálního dialogu a sociální spravedlnosti přispívají zástupci zaměstnavatelů a pracovníků k formování účinných strategií sociálního, hospodářského a environmentálního rozvoje a posilují prevenci konfliktů a sociální stabilitu.

4.7 Je důležité stimulovat široké uplatňování zásad sociální odpovědnosti podniků a obdobných iniciativ, aby zúčastněné subjekty soukromého sektoru uplatňovaly pracovní zásady a normy definované v úmluvách ILO a kontrolované systémem dohledu zavedeným ILO. Zejména nadnárodní podniky, které v té či oné fázi těží souběžně z veřejné podpory, musí podniknout aktivní kroky umožňující dodržovat obecné zásady rámcového programu OSN pro obchod a lidská práva „Chránit, respektovat a napravovat“, tripartitní deklaraci ILO o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku, dodržovat pokyny OECD o nadnárodních podnicích a celosvětovou úmluvu Organizace spojených národů (*Global Compact*). Také

se mohou řídit osvědčenými postupy vzniklými na základě spolupráce Mezinárodní finanční korporace (Světová banka) a ILO v oblasti podpory základních pracovních norem v celém výrobním řetězci.

4.8 Podpora soukromého sektoru může být přínosná pro rozvoj, avšak oficiální rozvojová pomoc by neměla být využívána jako záruka rizik soukromého sektoru ani jako náhrada za veřejné služby. Pokud se týká partnerství veřejného a soukromého sektoru, měla by se opírat o dlouhodobou důkladnou analýzu skutečných potřeb a musí umožnit a zaručit spravedlivé sdílení rizik pro společenství, přístupnost a cenovou dostupnost produkováného zboží a služeb. Musí skutečně respektovat přístup zahrnující všechny zúčastněné strany a nesloužit jako nástroj privatizace veřejných služeb tam, kde existují, jsou výkonné či je lze zlepšit.

4.9 Coby zásadní subjekty udržitelného rozvoje v zemích přijímajících podporu musí být podniky a organizace sociální ekonomiky (včetně družstev) konzultovány, zapojeny do stanovení cílů a podporovány při jejich plnění, čímž se rozvine jejich potenciál jako aktérů pomoci nesoucích odpovědnost za tuto pomoc.

4.10 V řadě zemí Afriky, Asie či Latinské Ameriky, jež jsou nyní klasifikovány jako země s nižšími středními příjmy, chudoba ještě zdaleka nevymizela vzhledem k prohlubujícím se rozdílům mezi bohatými a chudými. Konkrétně v zemích s nižšími středními příjmy pořád žije 75 % chudých. To znamená, že cíl vybudovat demokratické a spravedlivé společnosti se silnými sociálními partnery je pro programy zaměřené na určité geografické oblasti nadále aktuální.

4.11 V každém případě by všechny rozvojové země měly zůstat nadále způsobilé pro tematické programy, které by proto měly být posíleny. V této souvislosti by záměr sledovat nanejvýš tři tematické linie v jedné zemi měl být zmírněn v úspěšné koordinaci jak s vládami zemí přijímajících podporu, tak se soukromými hospodářskými a sociálními subjekty a ostatními organizacemi občanské společnosti.

4.12 Taktéž politické rozhodnutí o postupném zastavení podpory „bohatším rozvojovým zemím“ musí být podloženo relevantními ukazateli lidského a sociálního rozvoje OSN a přijato na základě mezinárodního konsensu v rámci OECD, aby došlo ke snížení vnitřních rozdílů.

⁽⁸⁾ Stanovisko EHSV k tématu Zapojení občanské společnosti do rozvojových politik a do rozvojové spolupráce EU, Úř. věst. C 181, 21.6.2012, s. 28.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 376, 22.12.2011, s. 102.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 143, 22.5.2012, s. 39.

4.13 Výbor schvaluje cíl, jímž je přispívat k tomu, aby měl hlas vnitrostátních zúčastněných stran v rozpočtovém procesu partnerských zemí větší váhu a byla posílena jejich legitimita, a domnívá se, že pokud je zveřejňování věcných a ověřitelných informací o operacích rozpočtové podpory účinné, může umožnit značný pokrok při plnění cílů pomoci i rozvojových cílů tisíciletí. Taktéž podporuje snahy Komise v tomto smyslu.

V Bruselu dne 24. května 2012.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON

PŘÍLOHA

ke Stanovisku Evropského hospodářského a sociálního výboru

Následující pozměňovací návrhy byly zamítnuty, nicméně získaly nejméně jednu čtvrtinu hlasů:

Pozměňovací návrh 14, odstavec 3.16

„Na mezinárodní úrovni závisí finanční prostředky těch největších podniků (zejména operujících v odvětví infrastruktury, stavebnictví, vodohospodářství, zemědělsko potravinářském odvětví, v odvětví energetiky atd.) (1) někdy z příliš velké části na oficiální rozvojové pomoci. Předběžné studie proveditelnosti poskytované vládám přijímajícím pomoc slouží k tomu, aby přesvědčily budoucí potenciální investory, a teží z povinnosti přijímajících států dodržovat základní práva a aktivně je prosazovat tak, že navrhnou realizaci velkých projektů. Stalo se však, že získané prostředky pomoci byly členy místních či celostátních správních orgánů umístěny na finanční trhy, aniž by vždy přispěly k realizaci projektů, na něž byly původně určeny, a byly přeměňovány do evropských finančních center, „do bezpečí“ na soukromé účty.“

Odůvodnění

Domníváme se, že odstavec je nejasný a ani stanovisku nepřidává žádnou hodnotu. Poslední věta zřejmě nepoukazuje na obecný problém, ale jen na trestný čin jedné nebo více osob. Přidaná hodnota je zde více než nejasná.

Výsledek hlasování:

Hlasů pro: 57

Hlasů proti: 137

Hlasování se zdrželo: 29

Pozměňovací návrh 10, odstavec 4.8

„Podpora soukromého sektoru je klíčovým faktorem podpory může být přínosná pro rozvoje, avšak oficiální rozvojová pomoc by neměla být využívána jako záruka rizik soukromého sektoru ani jako náhrada za veřejné služby. Pokud se týká partnerství veřejného a soukromého sektoru, by se měla opírat o dlouhodobou důkladnou analýzu skutečných potřeb a musí umožnit a zaručit spravedlivé sdílení rizik pro společenství, přístupnost a cenovou dostupnost produkovaného zboží a služeb. Musí skutečně respektovat přístup zahrnující všechny zúčastněné strany a nesloužit jako nástroj privatizace veřejných služeb tam, kde existují, jsou výkonné či je lze zlepšit.“

Odůvodnění

Zachování vyváženého přístupu.

Výsledek hlasování:

Hlasů pro: 96

Hlasů proti: 126

Hlasování se zdrželo: 11

(1) Až do reformy kritérií způsobilosti Světové banky a EIB a ještě doposud navzdory zahájeným reformám.